

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
26.11.2020

Sak:

Søknad om akkreditering og godkjenning av nytt bachelorprogram i nautikk, samt revisjon og navnendring av bachelorprogram i nautikk til Bachelor i havteknologi

Innstilling til vedtak:

1. Universitetsstyret akkrediterer og godkjenner oppretting av bachelorprogram i nautikk (180 studiepoeng) med oppstart høsten 2021. Programmet er adgangsregulert med en opptaksramme på 20 studenter.
2. Universitetsstyret godkjenner revisjon og endring av navn fra bachelorprogram i nautikk til bachelorprogram i havteknologi (ingeniør) (180 studiepoeng) med oppstart høsten 2021. Programmet er adgangsregulert med en opptaksramme på 17 studenter.
3. Studieprogrammene finansieres innenfor den eksisterende rammen til fakultet for naturvitenskap og teknologi.
4. Fakultet for naturvitenskap og teknologi bes om å følge opp universitetsdirektørens merknader.

Bakgrunn:

I denne saken legger universitetsdirektøren frem forslag om store endringer av eksisterende bachelorprogram i nautikk. Universitetsdirektøren anbefaler at styret deler programmet i to, ved å akkreditere oppretting av treårig bachelorprogram i nautikk samt å godkjenne navnendringen og revisjonen av det eksisterende bachelorprogram i nautikk (ingeniør) til bachelor i havteknologi (ingeniør). De to omsøkte programmene treffer UiTs strategi godt og befester institusjonenes posisjon når det gjelder operative maritime utdanninger og utdanninger innen havbruk og teknologi.

Dagens bachelorprogram i nautikk har to spesialiseringer, nautikk og havbruksteknologi. Etter fullført bachelorgrad, sammen med fartstid som kadett, har studiet gitt kandidatene både sertifisering til å seile som styrmann, overstyrmann eller kaptein på alle skip over hele verden (D1) og gitt kandidatene en ingeniørgrad. UiT har vært den eneste institusjonen som tilbyr dette. Ved å måtte følge rammeplan for ingeniørutdanning og den internasjonale konvensjonen for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk (STCW-konvensjonen) legges det sterke føringer for innholdet i bachelorprogrammet og det har vært vanskelig å følge disse innen rammen av 180 studiepoeng. Rom i studieplanen for studentutveksling i løpet av studiet har det heller ikke vært. En konsekvens av å være et ingeniørstudium er at det stilles egne opptakskrav innen matematikk og fysikk fra videregående skole utover generell studiekompetanse. Studiet har også hatt utfordringer knyttet til rekruttering som antas å ha sammenheng med dette opptakskravet. Med

bakgrunn i dette ønsker fakultetet å dele denne utdanningen i to ved å opprette et bachelorprogram i nautikk (uten ingeniørgrad) og revidere det eksisterende programmet til et bachelorprogram i havteknologi (med ingeniørgrad).

Den opprinnelige organiseringen av studiet har gitt kandidatene gode kvalifikasjoner og fakultetet ser verdien av å tilby kandidatene i bachelorprogram i havteknologi også mulighet for å ta nautikkutdannelse. Fakultetet har derfor opprettet et eget årsstudium som er tiltenkt kandidater fra bachelorprogrammet i havteknologi og årsstudiet fyller de krav som stilles i STCW-konvensjonen. Videre i innstillingen har universitetsdirektøren valgt å gi tilbakemelding enkeltvis for de omsøkte studieprogrammene.

Bachelorprogram i nautikk

Kort om bachelorprogram i nautikk

Programmet er planlagt som et treårig norskspråklig fulltidsstudium lokalisert til campus Tromsø. Studieprogrammet er underlagt den internasjonale STCW-konvensjonen som Norge er en del av. Konvensjonen «ønsker å fremme sikkerhet for menneskeliv og eiendom til sjøs og å verne havmiljøet ved å fastsette ved felles overenskomst internasjonale normer for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk».¹ Undervisningen ved UiT vil være variert og vil foregå i moderne simulatorer, på tokt eller testing av skipsmodeller i basseng og av mer teoretisk art og studiet vil gi kandidatene både praktiske og teoretiske kunnskaper, ferdigheter og kompetanser. Programmet er foreslått å være bygd opp av tre bolker: *Fellesemner* (50 studiepoeng), *nautiske spesialiseringsemner* (90 studiepoeng) og *spesialisering/valgfrie emner* (40 studiepoeng).

Spesialiseringen/de valgfrie emnene er organisert innen tre spesialiseringer:

- *Sikkerhet og sikkerhetsledelse*, som vil kvalifisere for opptak til master i samfunnssikkerhet
- *Teknologi*, som vil kvalifisere for opptak til master i Technology and Safety in the High North²
- *Operasjon og drift*³

Universitetsdirektørens vurderinger av bachelorprogram i nautikk

Det foreliggende forslaget om opprettelse av bachelor i nautikk slik universitetsdirektøren kan vurdere det, er et resultat av et solid arbeid. Kunnskapsdepartementets krav om at bachelorprogram skal ha tilstrekkelig faglig bredde og opprettes innenfor allerede sterke fagmiljøer, vurderes som innfridd. At studieprogrammet skal revideres årlig av DNV GL og hvert femte år av Sjøfartsdirektoratet er positivt og fakultetet bes om å koordinere dette evalueringsarbeidet med kravet om periodisk evaluering.

Relevans og rekrutteringsgrunnlag

Søknaden vier plass til og sannsynliggjør at programmet både er relevant for avtakerfeltet og at endring av opptakskravet kan øke søkergrunnlaget. Kandidatene kvalifiserer til kadettstilling på sertifikatkrevenne fartøy. Av søknaden fremgår det at kadetter fra høyere maritime utdanninger er ettertraktende og at operativ erfaring er ettertraktet i landbaserte virksomheter noe som er viktig.

¹ <https://www.sdir.no/sjofart/regelverk/internasjonale-konvensjoner/stcw/konvensjonen/>

² Master i Technology and Safety in the High North er en sivilingeniør-utdannelse og det stilles særskilte vilkår for denne tittelen. Det er klart at vilkårene for bruk av siv.ing.-tittel for kandidater med bachelor i nautikk vil være oppfylt etter drøftinger med UHR.

³ Se pkt «Faglig innhold» for utfyllende kommentar

Faglig innhold og studieplan

Studieplanen bygger på det eksisterende programmet som er tilpasset de krav satt av STCW-konvensjonens krav for utstedelse av dekksoffisersertifikater. Siden programmet nå ikke trenger å ta hensyn til rammeplan i ingeniør skapes det rom for både spesialisering og studentutveksling, noe som er positivt. Universitetsdirektøren vil påpeke at fakultetet må legge til rette for at studentutvekslingen kan skje over to semestre istedenfor ett som er skissert.

To av spesialiseringene gir kandidatene tilgang til to spennende masterprogram og av søknaden fremgår det at den tredje spesialiseringen *Operasjon og drift* er tenkt å kvalifisere for opptak til master i ledelse, innovasjon og marked (LIM). Etter at søknaden var sendt til universitetsdirektøren vedtok programstyret i LIM i oktober at slik studieplanen for *Operasjon og drift* foreligger nå ikke gir kandidatene de kvalifikasjoner som trengs for opptak til LIM. Universitetsdirektøren er i dialog med fakultet om hvordan dette kan løses. Universitetsdirektøren er av den oppfatning at bachelorprogram ved UiT bør kvalifisere til et eller flere masterprogram som tilbys ved UiT. Fakultetet bes derfor om å revidere studieplanen og vurdere om det er muligheter for å endre denne spesialiseringen slik at kandidater kvalifiserer for opptak til LIM i tråd med programstyrets anbefalinger. Uansett utfall må ny studieplan være på plass i god tid før søknadsfristen.

Fagmiljø

Av søknaden fremkommer det at de to studieprogrammene skal undervises av det samme fagmiljøet. Derfor velger universitetsdirektøren å se de to søknadene under et.

Fagmiljøets bredde og kompetanse slik universitetsdirektøren kan vurdere er tilstrekkelig, men de foreslåtte endringene gjør at fagmiljøet går fra å undervise i et studieprogram med få valgmuligheter til å undervise i to studieprogram med til sammen seks ulike retninger/spesialiseringer. Slik universitetsdirektøren ser det vil situasjonen utfordre tilgjengelige undervisningsressurser. Flere av de fagansatte har også undervisningsforpliktelser på andre emner samt veiledning av master- og doktorgradsstudenter. Slik de to studieplanene i dag foreligger er det få emner som inngår i begge studieprogrammene og universitetsdirektøren ber fakultetet påse at fagmiljøet er dimensjonert for å sikre god utdanningskvalitet.

Finansiering

Av søknaden kommer det frem at studieprogrammet vil bli finansiert innenfor eksisterende rammer ved fakultetet.

Bachelorprogram i havteknologi (ingeniør)

Kort om bachelorprogram i havteknologi (ingeniør)

Programmet er planlagt som et treårig norskspråklig fulltidsstudium tilbudt ved campus Tromsø. Studieprogrammet følger rammeplan for ingeniørutdanninger. Utdanningens innretning passer godt med UiTs, fakultets og instituttets strategi som blant annet fremmer havteknologi, digitalisering og bidrar til å løse utfordringer knyttet til helse, ytemiljø, sikkerhet og operasjoner i arktiske strøk, bærekraft og tverrfaglig samarbeid.⁴ Kandidatene vil kvalifiserer for opptak til master i Technology and Safety in the High North (siv.ing.) og ved en egen kombinasjon av

⁴ [Drivkraft i nord: Strategi for UiT mot 2022](#)

valgfrie emner vil kandidatene kvalifiserer for opptak til årstudiet i nautikk. Programmet er foreslått å tilby tre spesialiseringer:

- Havbruksteknologi
- Maritim digitalisering
- Grønn skipsfart

Universitetsdirektørens vurderinger

Når det gjelder vurderinger av fagmiljø og finansiering, se universitetsdirektørens merknader over.

Relevans og rekrutteringsgrunnlag

Nasjonalt er det ønske om å øke produksjonen innen havbruksnæringen og etterspørselen etter kvalifisert arbeidskraft forventes å øke av den grunn. Søkertallene til sammenlignbare studier er meget gode og indikerer et godt rekrutteringsgrunnlag. Det er mange endringer på trappene i næringen med for eksempel elektrifisering, automatisering, utvikling av autonom skipsfart og utvikling av nye havnæringer. De tre foreslåtte spesialiseringene fremstår derfor som fremtidsrettet.

Faglig innhold og studieplan

Studieplanen følger rammeplan for ingeniører og er spisset mot havteknologi. Slik universitetsdirektøren kan vurdere det gir studieplanen kandidatene nødvendig bredde og fordypning. Universitetsdirektøren vil understreke at mulighet for studentutveksling ofte skjer over to semestre og ser at fakultet legger til rette for dette.

Jørgen Fosslund
universitetsdirektør

Heide Adolfsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Eirik Gjessing Lind

Vedlegg

- 1 Søknad om opprettelse av studieprogrammet Nautikk - bachelor, og revisjon og navneendring av studieprogrammet Nautikk, ingeniør - bachelor
- 2 Studieplan Nautikk - bachelor
- 3 Fagplan havteknologi bachelor ingeniør